

Probacijski bilten

UVODNA RIJEČ

Drage kolegice i kolege, drage čitateljice i čitatelji,

uvijek mi je čast uodno vam se obratiti u našem Probacijskom biltenu koji evo već četvrtu godinu izrađujemo i objavljujemo. Bilten koji je započeo kao dio projektna aktivnosti nije se ugasio po završetku projekta, kao što to obično biva sa projektnim aktivnostima, nego smo ga evo nastavili i dalje objavljivati. Ovom prilikom se zahvaljujem svima koji ga, sve ove godine, revno pripremate, pišete i trudite se da, na radost svih onih koji ga čitaju, isti ugleda svjetlo dana.

U godini koja je iza nas obilježili smo, 1. međunarodnom konferencijom o probaciji "10+ Iskustva i novi izazovi razvoja probacije", prvih 10 godina našeg rada na čemu svim službenicima, a osobito onima koji su s nama od početka, iskreno čestitam. Istina naša „povijest“ teče od 2009. godine kada je donesen prvi Zakon o probaciji, ali sa

izvršavanjem probacijskih poslova započeli smo 2011. godine kad su otvoreni prvi probacijski uredi, te stoga 2011. godinu smatramo našim pravim početkom, početkom našeg djelovanja kao profesionalne organizacije. Ovu važnu obljetnicu čestitam svim onim službenicima koji su, premda više nisu s nama, u probaciji ostavili duboki trag. Vrlo je nezahvalno nekoga isticati ali ne mogu ne spomenuti naše „prve probacijske umirovljenike“ Miju Bujana i Željka Lozića koji su iz probacije otišli u zasluženu mirovinu. Želim im da u mirovini uživaju još dugo, dugo godina. Hvala i službenicima koji su nam se priključivali tijekom svih ovih godina, neke od njih ćemo predstaviti u ovom broju biltena, što su postali i ostali dio naše probacijske službe.

Svaka od proteklih 10 godina sa sobom je nosila određene probleme ili kako se u novije vrijeme voli reći izazove, ali mi smo na gotovo sve njih uspjeli naći adekvatne odgovore. Sa iskustvom koje smo stekli u proteklom razdoblju, profesionalnošću i entuzijazmom po kojem smo prepoznatljivi, vjerujem da ćemo i ubuduće uspješno odgovoriti svim izazovima koje vrijeme i društvo sa sobom nosi.

Na kraju bi se još samo svim službenicima htio zahvaliti na predanom i profesionalnom radu te onima koji slave zaželjeti Čestit i blagoslovljen Božić, a svima sretnu, uspješnu i zdravu 2022. godinu.

Goran Brkić, načelnik Sektora za probaciju

Sadržaj

Uvodna riječ.....	1
Događanja u probaciji tijekom 2021.....	2
Probacija u brojkama	4
Novi službenici u Probacijskoj službi.....	5
Pogled po regijama - Probacijski ured Split	7
Prvi priručnik s uputama za probacijske poslove.....	9
Tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta	9
Pilot projekt Roma mentori	11
International training school on core correctional skills ...	14
Obilježavanje međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama	16
Pogled izvana - služba za podršku žrtvama i svjedocima	
Žrtva u fokusu	17
Pismo Djedu Mrazu	19

DOGAĐANJA U PROBACIJI TIJEKOM 2021.

Za našu probacijsku službu, ključni događaj u 2021. godini, bio je njen 10. rođendan. Hrvatska probacijska služba ovu je obljetnicu obilježila kroz organizaciju 1. međunarodne konferencije pod nazivom "10+ iskustva i novi izazovi razvoja probacije", od 26. do 28. listopada 2021. u Zagrebu. Konferencija financirana sredstvima Norveškog financijskog mehanizma 2014. – 2021., okupila je kolege iz Norveške, Slovenije, Latvije, Ukrajine, Slovenije, Španjolske, Hrvatske. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici državnog odvjetništva, policije, akademske zajednice, Europskog udruženja za probaciju – Confederation of European Probation (CEP), suci, službenici naše probacijske službe. Prezentiran je uspješan desetogodišnji rad službe te njen razvoj kroz vlastita iskustva, međunarodne projekte i suradnju s različitim dionicima. Tom prigodom predstavljena je i posebna publikacija „Hrvatska probacijska služba: 10+iskustva i novi izazovi (2011.-2021.)“ autorice Snježane Maloić, koju je povodom desetogodišnjice osnivanja i rada hrvatske probacijske službe izdalo Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske. Ravnateljice Uprave za zatvorski sustav i probaciju Jana Špero i načelnik Sektora za probaciju predstavili su naša desetogodišnja postignuća i na 34. savjetovanju Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu u Opatiji.

Na tom savjetovanju predstavljeni su i modaliteti u provođenju psihosocijalnog tretmana otklanjanja nasilničkog ponašanja u zatvorskom i probacijskom sustavu te izazovi na koje nailazimo u njegovom primjeni ove mjere.

Tijekom godine službenici probacije vrlo su intenzivno sudjelovali u nizu edukacija, bilo kao polaznici bilo kao predavači. U okviru ESF projekta „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, temeljem provedene analize potreba za izobrazbom, osmislio je i proveo šest edukacija za službenike probacije; jednu za upravne/stručne referente u probacijskim uredima na temu komunikacije i stresa u poslovnom okruženju i pet za probacijske službenike na temu strategija rada s nedobrovoljnim klijentima, ovisnosti o kockanju, motiviranja klijenata za promjenu, rada s nasilnim počiniteljima, te rada sa seksualnim prijestupnicima. Sve su edukacije kao i predavači ocijenjeni visoko kvalitetnima i korisnima za rad službenika u probaciji. U edukacije je bilo uključeno 75 službenika.

Tijekom godine provedena su tri inicijalna treninga za novozaposlene službenike u zatvorskom i probacijskom sustavu. Također su se provele edukacije na temu izrade Pojedinačnog programa postupanja i povezivanja ciljeva Programa s procjenom rizika i potreba počinitelja kaznenih djela za službenike devet probacijskih ureda.

Udruga Ambidekster klub provela je treninge za primjenu participativnog pristupa i metoda u stručnom radu probacijske službe za 30 probacijskih službenika iz probacijskih ureda Zagreb I, Zagreb II, Osijek, Dubrovnik, Split, Zadar i Bjelovar, u okviru projekta financiranog iz lutrijskih sredstava. U studenom dvije voditeljice probacijskih ureda (Dubrovnik i Zagreb 2) Katarina Rana i Vesna Zelić Ferenčić sudjelovale su u međunarodnom treningu vezanom uz ključne vještine rada sa počiniteljima kaznenih djela koje su vodili renomirani stručnjaci u ovom području. Trening se održavao u Barceloni u periodu od 8-12. studenog 2021. godine.

Odjel za probacijske poslove tijekom i nakon izdržavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta u suradnji s probacijskim službenicima s terena ove je godine izradio prvi Priručnik s uputama za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, koji sadrži pregled zakonskih propisa, upute i hodograme za obavljanje pojedinih poslova, te dosadašnja iskustva dobre prakse kroz konkretne primjere.

Uz sva ograničenja uslijed pandemije, intenzivno se radilo na jačanju suradnje između zatvorskog i probacijskog sustava, kroz više vrsta aktivnosti. Osim redovitih sastanaka voditelja probacijskih ureda i voditelja službi tretmana u zatvorima i kaznionicama na kojima se dogovarala razmjena relevantnih informacija i usklađivala postupanja, organiziralo se niz prezentacija korisnih službenicima oba sustava (npr. model suradnje probacijskog ureda i zatvora u pripremi uvjetnog otpusta; suradnja sa organizacijama civilnog društva). Također započela je prilagodba Sustava procjene počinitelja koja za primjenu u zatvorskom sustavu. U okviru ovih aktivnosti probacijski službenici iz probacijskih ureda Zagreb I, Zagreb II i Varaždin, imali su prilike sudjelovati u radu kolegija Kaznionice u Lepoglavi.

U listopadu je započeo Pilot projekt Roma mentori Projekt u okviru kojeg je zaposleno šest pripadnika romske nacionalne manjine s područja Međimurske županije koji će tijekom projektnog razdoblja pružati potporu pripadnicima romske nacionalne manjine u komunikaciji s različitim institucijama kao što su probacijski uredi, policija, Zavod za zapošljavanje, Zavod za javno zdravstvo, Državni inspektorat, tijela sustava socijalne skrbi i obrazovne institucije.

S ciljem utvrđivanja kakva je psihosocijalna klima u probacijskim uredima, odnosno probacijskoj službi, u zadnjem kvartalu godine, prof. psihologije Boris Hudina proveo je istraživanje koje se sastojalo od strukturiranih razgovora sa svim službenicima u probacijskim uredima i Središnjem uredu i primjene seta relevantnih upitnika. Nakon analize svih provedenih ispitivanja, biti će predložene mjere koje bi trebale doprinijeti većoj psihološkoj otpornosti službenika probacije na osobnoj i organizacijskoj razini.

U listopadu je započeo Pilot projekt Roma mentori Projekt u okviru kojeg je zaposleno šest pripadnika romske nacionalne manjine s područja Međimurske županije koji će tijekom projektnog razdoblja pružati potporu pripadnicima romske nacionalne manjine u komunikaciji s različitim institucijama kao što su probacijski uredi, policija, Zavod za zapošljavanje, Zavod za javno zdravstvo, Državni inspektorat, tijela sustava socijalne skrbi i obrazovne institucije.

U prvom kvartalu godine nabavljena su četiri vozila za potrebe Probacijskog ureda Vukovar, Probacijskog ureda Gospić, te Središnjeg ureda za probaciju. Vozila su financirana u okviru projekta „Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unaprjeđenje kapaciteta probacijske službe“ financiranog iz Norveškog financijskog mehanizma 2014. - 2021. U okviru ovog projekta u svim probacijskim uredima postavljeni su video portafoni s dodatnom opremom i bežičnim „panic“ tipkama.

Tijekom ove godine raspisan je i natječaj za nabavku opreme za elektronički nadzor i u tijeku je odabir ponuda, a pred nama vrlo izazovna i zahtjevna aktivnost primjene ovog alata u svakodnevnoj probacijskoj praksi.

Dijana Todosiev, voditeljica Službe za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava

PROBACIJA U BROJKAMA

Za razdoblje od 1.1.2021. do 14.12.2021. statistika je sljedeća:

	zaprimitljenih	završenih u 2021.	u radu na dan 14.12.2021.
broj predmeta ukupno	2996	2928	3760
broj predmeta rada za opće dobro	791	886	1993
broj izvješća za suce izvršenja, sud, državnog odvjetnika i zatvorski sustav	1169	1127	73
broj predmeta uvjet- nog otpusta	295	326	201
broj predmeta uvjetne osude sa zaštitnim na- dzorom, sigurnosnom mjerom/posebnom obvezom	615	448	1435
broj predmeta obveza po državnom odvjet- niku	82	96	44
broj predmeta prekida kazne zatvora	44	45	14

Klaudia Sabljak, voditeljica Odjela za strateško planiranje, razvoj i analitiku

NOVI SLUŽBENICI U PROBACIJSKOJ SLUŽBI

Tijekom 2021. probacijskoj službi su se pridružili:

Kristina Želježnjak
Probacijski ured Zagreb II.

„Za vrijeme studiranja javila mi se želja za radom s odraslim počiniteljima kaznenih djela, ali u trenucima kad sam tražila zaposlenje, u probacijskim uredima nije bilo natječaja te sam radno iskustvo stekla u domu za žrtve obiteljskog nasilja, ministarstvu nadležnom za područje socijalne skrbi i centru za socijalnu skrb. U dosadašnjem radnom iskustvu imala sam prilike raditi s različitim skupinama korisnika u sustavu socijalne skrbi te u raznim kolektivima, a dolazak u probacijsku službu, unatoč strahu od nepoznatog, bio mi je izazov, kako profesionalni tako i vlastiti izlazak iz zone komfora.

U prethodnih nekoliko mjeseci rada u probaciji, kao najpozitivnije bih istaknula izvrstan kolektiv i atmosferu, mogućnost edukacija i usavršavanja te osjećaj zadovoljstva i svrhovitosti jer kroz rad možemo utjecati na promjene kod pojedinaca, obiteljske odnose, a time i postizanje dobrobiti za cijelo društvo.

Probacija je za mene veliki izazov koji zahtjeva rad na sebi i usvajanje novih znanja, što me istovremeno plaši i veseli. Vrlo sam zadovoljna dolaskom u Probacijski ured te se nadam da ću, uz podršku kolega i voditeljice, stjecanje novih znanja i vještina, kvalitetno obavljati svoj posao.“

Ana Šipura
Probacijski ured Požega

„U Probacijskom uredu Požega sam od travnja 2011. godine na radnom mjestu upravne referentice. 2017. godine sam napredovala na radno mjesto više upravne referentice, a mogućnost napredovanja u probacijskoj službi osobno me potaknula na daljnje školovanje te sam u veljači 2020. godine diplomirala na specijalističkom diplomskom stručnom studiju. U travnju 2021. godine (nakon 10 godina rada u službi) sam napredovala na radno mjesto stručne savjetnice. Kontinuirani rad s osuđencima ispunjava moja očekivanja i sretna sam što mi je omogućeno napredovanje unutar službe.

Rad u probacijskom uredu potaknuo me na osobni rast i razvoj te se iznimno veselim edukacijama koje mi omogućavaju stjecanje novih znanja, vještina i razmjenu iskustava s drugim službenicima što doprinosi poslovnoj uspješnosti da učinkovito ostvarujemo postavljene ciljeve.“

Nena Perić
Probacijski ured Zagreb I

„Tijekom studija socijalne pedagogije, od početnog interesa za rad s djecom s problemima u ponašanju, moji interesi su sve više bili usmjereni na rad s odraslom populacijom pa sam i odabrala diplomski studij na kojem sam stekla znanja i vještine za rad s punoljetnim počiniteljima kaznenih djela. Po završetku studija velika želja mi je bila raditi u probacijskom sustavu, ali s obzirom na to da je probacija u Hrvatskoj tada bila na samim počecima, prilika za vježbenički staž nije u tom trenutku postojala i životni put me odveo u rad s djecom.

Prvo radno iskustvo sam stekla u Dječjem domu Zagreb, nakon čega sam se zaposlila na mjestu stručne suradnice u osnovnoj školi, gdje sam kroz osam godina stjecala iskustva u radu s djecom, ali i odraslima, roditeljima mojih učenika i učiteljima. Rad u školi me profesionalno obogatio i pružio mi brojna nova znanja i vještine iz područja prevencije, ali i tretmanskog rada. Iako sam uživala u tom radnom iskustvu, nedostatak stručnih suradnika na preveliki broj učenika u potrebi i manjkavosti obrazovnog sustava na području odgojnog djelovanja, motivirali su me na razmišljanje o promjeni.

Natječaj u Probacijskom uredu Zagreb I, aktivirao je moje studentske ambicije te sam odlučila vratiti se svojim početnim profesionalnim interesima. I evo, 7 mjeseci kasnije sam presretna s tom odlukom. Moje kratko probacijsko iskustvo je puno pozitivnih iskustava, od uređenosti sustava do probacijskih poslova koji me vesele jer su primarno dio moje struke te zadnje, ali i usudit ću se reći najvažnije, imam priliku učiti od divnog kolektiva koji nesebično dijeli sva znanja i iskustva te radim u izuzetno pozitivnom radnom okruženju.

Izvan ureda imam više životnih uloga, a ona najvrjednija i najdraža mi je biti mama dvogodišnjoj djevojčici.“

Mirna Petretić Vukov
Probacijski ured Zagreb I

„Došla sam u probaciju s radnog mjesta psihologa u centru za socijalnu skrb. Iako mi nedostaje moja psihologija, sretna sam što sam dobila priliku za dugo željenu promjenu. U Probacijskom uredu Zagreb I sam prvi puta osjetila kako izgleda raditi u strukturiranom i podržavajućem okruženju u kojem se zaposlenike pita za potrebe i omogućava nam se konstantno usavršavanje i učenje. Uz podršku dragih kolega, kolegica i nadređenih svakim danom stječem nove alate za rad s našim osuđennicima. Užitek je raditi na poslu s kojeg na kraju radnog dana ne odlazim s pitanjem: „Kako izdržati?“, nego s mišlju: „Baš me zanima što će biti sutra“.“

POGLED PO REGIJAMA - PROBACIJSKI URED SPLIT

Počašćeni smo da u godini u kojoj obilježavamo desetljeće postojanja probacijske službe u lijepoj našoj imamo priliku upoznati vas sa službenicima Probacijskog ureda Split, našim radom i izazovima sa kojima se susrećemo.

Probacijski ured Split započeo je sa radom 11. svibnja 2011. Od tada pa do danas nalazimo se na adresi Julija Klovića 16 a, na trećem (zadnjem) katu stambene zgrade što nije po volji pojedinim našim susjedima koji svoje nezadovoljstvo znaju iskazati i ovako „drage naše cure nemamo mi ništa protiv vas, ali imamo protiv vaše firme“. Naime, nije im baš simpatično biti u liftu sa stasitim mladićima prekrivenim osebujnim tetovažama od kojih svaka priča neku životnu priču.

Danas naš ured broji sedam djelatnica, od toga pet viših stručnih savjetnica i to redom po godinama (radnog staža u probaciji) Ana Marija Vukušić, Ivana Vuković, Snježana Bučo, Lara Varkaš Krajnović i Ivana Amižić, upravna referentica Senka Ćurković, sve odreda snažne, neustrašive i osebujne žene pod čvrstom palicom naše voditeljice Jadranke Čaljkušić-Ivanović glavnog kreatora dobrih međuljudskih odnosa, pozitivne i energije bez kojih kako sama kaže nema uspješnog tima ni dobrih rezultata.

S lijeva na desno: Ana Marija, Ivana A., Lara, Jadranka, Snježana, Senka, Ivana V.

Probacijski ured Split mjesno je nadležan za Splitsko-dalmatinsku županiju, koja je svojom površinom i brojem stanovnika druga županija u Republici Hrvatskoj, što samo po sebi dovoljno govori. Naime, poseban izazov nam predstavlja terenski rad, osobito tijekom ljetne sezone kada zaprimamo veliki broj zahtjeva sudaca izvršenja za izradom izvješća (većina naših zatvorenika na „najbolji mogući način“ želi iskoristiti turističku sezonu) kada nam se nerijetko dogodi da nekoliko sati provedemo „zarobljeni u prometu“.

Poseban doživljaj nam predstavljaju terenski izvidi po našim prekrasnim srednje dalmatinskim otocima na kojima nam neki i zavide ne znajući što prolaze probacijske službenice da bi osigurale ukrcaj službenog automobila na trajekt (stoj u redu i čekaj po nekoliko sati), a sve to da bi se „uhvatio“ zadnji trajekt i izbjeglo spavanje pod zvjezdanim nebom. Naime, poznat je linijski otočki poredak pa dok se na suncu vrcas kao med, samo se začuje brodski djelatnik „gospođo di ćete ni još vaš red“.

Ovako to izgleda "fali more, drž' se kraja"

Tijekom svih ovih godina kroz naš ured prošlo je mnogo službenika i osoba na stručnom osposobljavanju od kojih je svatko svojim radom i osobnošću ostavio trag i dao doprinos probacijskoj službi kao poeta Dukić, doktor Šerića, majstor borilačkih vještina Ban i Silvija - Katica za sve, koji su i dalje dio naših team buildinga.

Team building ekipa – samo Iaganini

Unatoč početnim teškoćama koje su dio svake „mlade momčadi“ danas sa dovoljno utakmica u nogama uspješno udovoljavamo izazovima s kojima se susrećemo, posebno tijekom dvije posljednje turbulentne Covid godine, a što ne bi bilo moguće bez podrške našeg Središnjeg ureda, i dobre suradnje sa svim dionicima sustava.

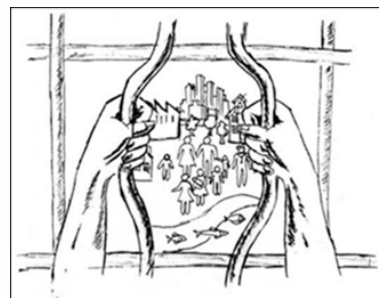
Službenice Probacijskog ureda Split

PRVI PRIRUČNIK S UPUTAMA ZA PROBACIJSKE POSLOVE

TIJEKOM I NAKON IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA I UVJETNOG OTPUSTA

Probacijski poslovi tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta sve su zastupljeniji u radu probacijske službe. Tako se primjerice 2020. godine čak 58 % svih zaprimljenih predmeta odnosilo upravo na obavljanje ovih poslova.

Za razliku od izvršavanja rada za opće dobro i uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom, to jest poslova koji su se obavljali i prije početka rada probacijske službe, kod ovih poslova ranijih iskustava nije bilo, te ih je bilo potrebno osmišljavati od početka. Dodatni je izazov predstavljalo i to što je, po stupanju na snagu Zakona o probaciji (NN 143/12) dana 1. siječnja 2013. godine, odjednom zaprimljen velik broj ovakvih predmeta. Naime, za razliku od sada, probacijska je služba tada nadzirala sve uvjetno otpuštene osuđenike, a traženje izvješća probacijske službe kod odlučivanju o prekidu i uvjetnom otpustu tada je bila i zakonska obveza sudaca izvršenja.

U situaciji početka izvršavanja velikog broja predmeta bez ranijeg iskustva, telefoni Odjela za obavljanje ovih poslova postali su „hot line“ i neprekidno su zvonili. Situacije su se rješavale na dnevnoj bazi, jer pisanih uputa gotovo da i nije bilo. Kad se vidjelo koja se pitanja i dileme učestalije ponavljaju, „smišljane“ su i prve upute koje su se slale elektroničkom poštom svim probacijskim uredima. Prvo „savjetodavno vijeće“ za osmišljavanje inicijalnih uputa bile su Jana Špero (tada načelnica Sektora za probaciju), Dijana Todosiev (voditeljica Službe za razvoj i koordinaciju probacijskog sustava), Snježana Maloić (voditeljica Odjela za probacijske poslove tijekom i nakon

izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta) i Adriana Mažar (tada viša stručna savjetnica u Odjelu). Puno je toga trebalo osmisлити i „pokrenuti“ – prateću dokumentaciju, kako unijeti predmete u PIS, predloške za PIS, kada primijeniti SPP, suradnju sa sucima izvršenja, suradnju sa svima drugima i tako dalje. Probacijski službenici i voditelji probacijskih ureda su puno pitali, davali prijedloge, kritizirali postojeće i tražili drugačije, bolje upute. Sve u svemu, upute su stvarale praksu, a praksa je stvarala upute. Tako stečena iskustva bila su podloga i za kasnije pisanje novog Zakona o probaciji (NN 99/18) koji je na snazi od 17. studenoga 2018. godine, ali i novog Zakona o izvršavanju kazne zatvora (NN 14/21) koji je na snazi od 20. veljače 2021. godine.

Danas telefoni odjela zvone koliko i telefoni svih drugih odjela u Središnjem uredu (više zvonu u Odjelu „za ZPIS“). To je ujedno i znak da je s postojećim mnogobrojnim uputama vezano uz obavljanje ovih probacijskih poslova obavljen dobar posao. Stoga se činilo mudrim sve upute i stečena znanja objediniti u jedan dokument – u Priručnik s uputama za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta. U izradi Nacrta Priručnika sudjelovale su: viša stručna savjetnica Martina Rakić iz Središnjeg ureda Sektora za probaciju, probacijske službenice Ana Šimić i Sandra Matijević iz Probacijskog ureda Zagreb I, te probacijske službenice Tatjana Hip i Ivana Juran iz Probacijskog ureda Zagreb II. Nacrt Priručnika potom je bio na uvid i mišljenje dostavljen svim probacijskim uredima te Snježani Maloić, voditeljici Odjela za probacijske poslove tijekom i nakon izvršavanja kazne zatvora i uvjetnog otpusta, Goranu Loje, voditelju Odjela za pravnu podršku probacijskom sustavu, Dijani Todosiev, voditeljici Službe za koordinaciju i razvoj probacijskog sustava i Goranu Brkiću, načelniku Sektora za probaciju.

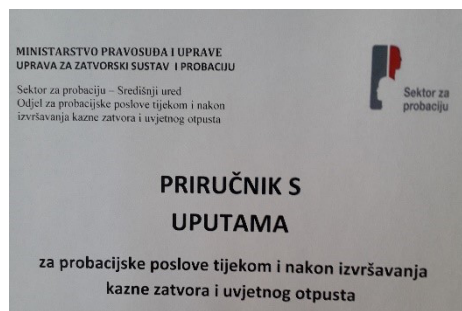
Priručnik sadrži pregled zakonskih propisa, upute i hodoگرامe za obavljanje pojedinih poslova, te dosadašnja iskustva dobre prakse kroz konkretne primjere. Treba se smatrati važećom, ali ne i konačnom verzijom zauvijek. Temeljem povratnih informacija „s terena“ svake će se godine revidirati, po potrebi mijenjati i nadopunjavati. Naime, obavljanje ovih probacijskih poslova podrazumijeva rad s ljudima, uz stalne nove izazove i složene situacije koje rad s ljudima donosi. Podrazumijeva i poštivanje niza zakonskih i podzakonskih odredbi, koje se također u svrhu njihovog poboljšanja povremeno mijenjaju. Dodatno, obavljanje ovih poslova podrazumijeva i rad u regionalnim zajednicama i u društvu općenito, koje se kontinuirano mijenja. I kao možda najvažnije, probacijska je služba životna služba koja kontinuirano teži povećanju učinkovitosti svojeg rada. Stoga ni razvoj ovih probacijskih poslova ne možemo smatrati završenim pa tako ni Priručnik konačnim.

Naravno da je teško napraviti Priručnik koji bi zadovoljio sve – različite su veličine ureda, regionalna obilježja i izazovi, nekim službenicima su dovoljne općenitije upute (naročito onima s više iskustva), neki žele detaljniju razradu. Stoga je Priručnik zamišljen kao podsjetnik za iskusnije službenike, dok se njegova najveća korist zapravo očekuje kod novozaposlenih službenika, kojima se sada nude upute i stečena iskustva u jednom, lako dostupnom dokumentu. Radi stjecanja uvida u složenost obavljanja ovih poslova, Priručnik može biti koristan i studentima na praksi u probacijskim uredima.

I u konačnici, ovaj je Priručnik ujedno i svojevrstan poklon probacijskoj službi za njezinu desetgodišnjicu – od probacije za probaciju. Hvala svima koji su kroz godine predanog rada na bio koji način doprinijeli i Priručniku i obljetnici!

*Snježana Maloić, voditeljica Odjela
za probacijske poslove tijekom i nakon kazne zatvora i uvjetnog otpusta*

PILOT PROJEKT ROMA MENTORI

U listopadu 2021. godine u Čakovcu je održano predstavljanje Pilot projekta Roma mentori, sastavnog dijela projekta pod nazivom „Jačanje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz unaprjeđenje kapaciteta probacijske službe“ koji se financira sredstvima Norveškog financijskog mehanizma 2014.-2021.

Prisutne su pozdravili Josip Salapić, državni tajnik, Jana Špero, ravnateljica Uprave za zatvorski sustav i probaciju, Vladimir Faber, savjetnik Ministra unutarnjih poslova te Suzana Krčmar, predsjednica Saveza Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara". O samom projektu prisutne su informirali Goran Brkić, načelnik Sektora za probaciju, i Vesna Zelić Ferenčić, voditeljica Probacijskog ureda Zagreb II i članica projektnog tima. Koordinatorica Pilot projekta je Vesna Šumiga, voditeljica Probacijskog ureda Varaždin. Na predstavljanju Pilot projekta bili su prisutni i gradonačelnici odnosno načelnici svih gradova i općina s područja Međimurske županije u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine, kao i predstavnici svih suradničkih institucija te sudova i državnih odvjetništava.

Nakon toga održane su edukacije šest pripadnika romske nacionalne manjine s područja Međimurske županije koji će do kraja svibnja 2023. godine raditi poslove Roma mentora. Educirali su ih stručnjaci iz Češke Republike, u kojoj Roma mentori djeluju već petnaest godina, ali i predstavnici Probacijskog ureda Varaždin, Kaznionice u Lepoglavi, Policijske uprave međimurske, Centra za socijalnu skrb Čakovec, Državnog inspektorata - Ispostave Čakovec, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Područnog ureda Čakovec, Međimurske županije, Udruge za podršku žrtvama i svjedocima i Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije. Tim će institucijama Roma mentori pružati potporu u radu kao spona između njih i pripadnika romske nacionalne manjine.

Roma mentori odabrani za ovaj pilot projekt su:

Zvezdana Babić –Piškorovec, Domašinec, Goričan

Dragan Ignac- Orehovica i Kotoriba

Danijel Ignac – Kuršanec i Gornji Kuršanec

Radovan Balog - Parag

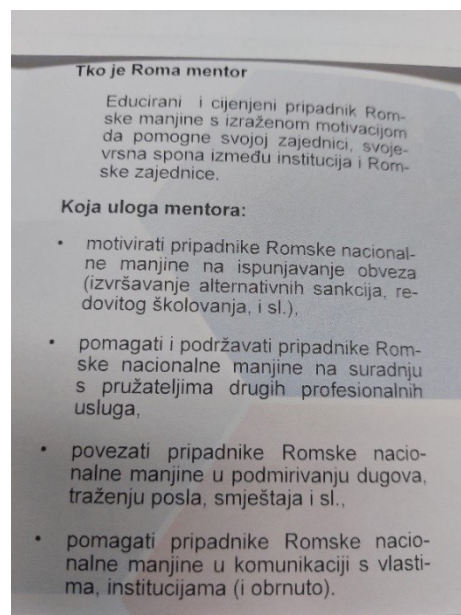
David Oršoš – Pribislavec

Samir Oršoš – Sitnice, Podturen i Hlapičina

Koje poslove rade Roma mentori?

Za Probacijski ured Varaždin posreduju kod uspostave kontakta s nedostupnim pripadnicima zajednice, pomažu službenicima u snalaženju u romskim naseljima, motiviraju počinitelje kaznenih djela za izvršavanje obveza koje proizlaze iz izrečenih sankcija i upozoravaju na posljedice za slučaj nesuradnje, a prema potrebi i prate počinitelja do probacijskog ureda. Posreduju kod pronalaženja pravnih osoba za izvršavanje rada za opće dobro te motiviraju pripadnike zajednice na uspostavu društveno prihvatljivog ponašanja, s naglaskom na apstinenciju od alkohola i opojnih droga, jačanje roditeljskih kompetencija te obrazovanje i zapošljavanje.

Za Kaznionicu u Lepoglavi i Zatvor u Varaždinu posreduju kod korištenja izvankaznioničkih pogodnosti izlaska zatvorenika u mjesto prebivališta i korištenja pogodnosti godišnjeg odmora u mjestu prebivališta.

Za Policijsku upravu međimursku posreduju kod poboljšanja komunikacije između romske zajednice i policije, kod organizacije preventivnih kampanja usmjerenih na nedozvoljeno držanje i zlouporabu vatrenog oružja, zlouporabu opojnih droga i drugih oblika ovisnosti, kod suzbijanja obiteljskog nasilja, a posebno nasilja nad djecom i ženama, te kod preventivnih aktivnosti usmjerenih na sigurnost cestovnog prometa. Motiviraju pripadnike zajednice za sudjelovanje na predavanjima i tematskim radionicama sukladno sigurnosnoj prosudbi stanja i

kretanja kriminaliteta te javnog reda i mira, kao i aktualnim događajima. Pomažu policiji kod prepoznavanja sigurnosno interesantnih osoba, pojava i događaja, a pomažu i kod edukacije policijskih službenika koji obavljaju policijske poslove u romskim zajednicama te animiraju pripadnike romske zajednice za zapošljavanje u policiji.

Za Centar za socijalnu skrb Čakovec posreduju kod osiguravanja dostupnosti mještana stručnim radnicima Centra putem telefona radi prosljeđivanja hitnih informacija, pomažu službenicima Centra prilikom terenskih očevida u obiteljima, a mještanima pomažu kod ispunjavanja zahtjeva i molbi vezanih uz ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi.

Za Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije posreduju prilikom provođenja nacionalnih programa otkrivanja više vrsta bolesti tako da motiviraju pripadnike zajednice na odaziv, potiču ih na cijepljenje i obavljanje sistematskih pregleda školske djece i mladih, surađuju pri obuhvaćanju kontakata kada se radi o zaraznim bolestima, potiču na liječenje od ovisnosti i dijele promotivne materijale.

Za Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Čakovec posreduju kod ostvarivanja kontakata s nedostupnim mještanima i njihovog informiranja o planiranim aktivnostima kod uključivanja u obrazovne aktivnosti ili kod javljanja na natječajne radi zapošljavanja, posreduju kod identifikacije NEET skupine na terenu - osoba koje se ne školuju, ne rade, a nisu niti u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, radi provođenja radionica i aktivnosti koje su Zavodu na raspolaganju, a s ciljem uvrštavanja tih osoba na tržište rada te motiviraju mještane za obrazovanje i zapošljavanje.

Za Državni inspektorat – Ispostavu Čakovec posreduju kod ostvarivanja kontakata s nedostupnim mještanima i kod prenošenja informacija o djelokrugu nadležnosti Državnog inspektorata te ih motiviraju na primjereno zbrinjavanje otpada i održavanje higijene radi sprječavanja širenja zaraznih bolesti.

Za Udrugu za podršku žrtvama i svjedocima posreduju između Udruge i korisnika u slučaju nedostupnosti korisnika te motiviraju korisnike za korištenje usluga Udruge.

Za upravna tijela Međimurske županije posreduju kod podjele promotivnih materijala, informiranja i motiviranja pripadnika zajednice za ostvarivanje prava iz djelokruga Županije, kao što je izdavanje lokacijskih i građevinskih dozvola, reguliranje imovinsko-pravnih odnosa, ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, prava na učeničke i studentske potpore, priznavanje prava na obvezno zdravstveno osiguranje, rješavanje statusa hrvatskih branitelja te pružanje pomoći i podrške vezanih uz samu nacionalnu manjinu.

Uslugama Roma mentora mogu se koristiti i druga pravosudna tijela, a najčešće je to kod uspostave kontakata s nedostupnim strankama u postupku.

Vesna Šumiga, voditeljica Probacijskog ureda Varaždin

INTERNATIONAL TRAINING SCHOOL ON CORE CORRECTIONAL SKILLS

Katarina Rana Gluhan (Probacijski ured Dubrovnik) i Vesna Zelić Ferenčić (Probacijski ured Zagreb II) sudjelovale su u međunarodnom treningu vezanom uz ključne tretmanske vještine. Trening se održavao u Barceloni u periodu od 8-12. studenog 2021. godine. Osim Hrvatske, na treningu su sudjelovali kolege iz probacijskih službi iz Ukrajine, Poljske, Slovenije, Irske, Srbije, Češke, Španjolske, Portugala i Nizozemske. Uz moderatora i trenera prof. Ioana Durnescua, sudjelovali su i treneri iz Španjolske - Laura Negredo, Rumunjske - drd Iuliana Elena Carbutaru, Amerike - prof Joseph Arvidson, Australije - prof Chris Trotter, Nizozemske - dr Joep Hanrath i Velike Britanije - dr. Sarah Lewis.

Trening je obuhvaćao ključne tretmanske vještine: uspostavljenje terapijskog odnosa, pro-socijalno modeliranje, motivacijski intervju, rješavanje problema, kognitivno-bihevioralne intervencije te vještine empatije. Uz navedene teme, jedan dan treninga bio je posvećen korištenju digitalnih alata u radu i edukaciji. Trening je bio koncipiran na način da su različiti predavači, stručnjaci u pojedinom području, uz prof. Ioana Durnescua, edukativno predstavili pojedinu temu te su sudionici nakon toga u malim grupama ili parovima vježbali pojedine vještine kroz igranje uloga. Uvježbavanje određene vještine kroz igranje uloga snimalo se te naknadno gledalo i davalo feedback na vlastiti rad i rad drugih sudionika, čime su sudionici dobili priliku proširiti znanja i uvide putem snimljenih video materijala. U okviru treninga bile su organizirane i dvije studijske posjete zatvoru i probacijskom uredu u Kataloniji.

„Kroz edukacije usvajamo nova znanja i vještine, prisjećamo se i podsjećamo stečenog znanja koje je izbljედjelo; edukacija mu daje novu funkciju i vrati stari sjaj. Sudjelovanje u ovom treningu me oduševilo. Koncepti koje koristimo u radu s osuđenima sistematizirani su i stavljeni u kontekst tretmanskog rada na način da se jasno vide dobrobiti rada u skladu s navedenim konceptima, kako za osuđenike tako i za probacijske službenike. Posebno bih izdvojila uvodno predavanje prof. Chrisa Trottera koji je prezentirao evidence based istraživanja o tome What works (kao dio odgovora na Nothing works!) u radu s osuđenima. Dodana vrijednost svakog internacionalnog treninga je upoznavanje i razmjena iskustava s kolegama iz drugih kultura i država. Upoznali smo kako funkcioniraju druge probacijske službe, koje koncepte koriste u radu i gdje je u tom kontinuumu Hrvatska probacija.“ (Vesna Zelić Ferenčić)

„Za mene je ovaj trening bio pravo osvježenje u profesionalnom radu, ponajviše zbog konkretnog sadržaja koji smo obrađivali koristeći različite metode učenja. Veličina grupe dozvoljavala je da se razvije grupna kohezija te da svaki član ima priliku iskazati svoje mišljenje i podijeliti svoje dvojbe. Ono što je za mene imalo najveći značaj je osnaživanje nas, probacijskih službenika, u smjeru onog što mi možemo u radu s osobama uključenima u probaciju, u kojem se smjeru možemo dalje razvijati kao profesionalci. Gledajući tako, kroz treninge, edukacije i rad na sebi, mi zapravo ne ispunjavamo samo svoje radne obveze, nego i ulažemo, u velikoj mjeri, u svoj osjećaj zadovoljstva na radnom mjestu, jer imamo osjećaj da je nešto pod našom kontrolom i da nešto zaista možemo, kakve god okolnosti bile. A za kraj... ono što uvijek začini edukacije su ljudi koje upoznemo, veze koje se stvore, ideje koje se rode...” (Katarina Rana Gluhan)

Gracias Barcelona, hasta la vista!

Vesna Zelić Ferenčić, voditeljica Probacijskog ureda Zagreb II
Katarina Rana Gluhan, voditeljica Probacijskog ureda Dubrovnik

OBIJEŽAVANJE MEĐUNARODNOG DANA BORBE PROTIV

NASILJA NAD ŽENAMA

Službenice Probacijskog ureda Varaždin Vesna Šumiga i Tanja Trkulja, kao članice Županijskog tima za sprječavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji i Varaždinskoj županiji sudjelovale su na obilježavanju Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, koji se u cijelom svijetu obilježava 25. studenoga. Pridružile su im se i Marta Papec te Petra Brezovec, studen-

tice završne godine Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, koje su u Probacijskom uredu Varaždin obavljale stručnu praksu. Zajedno s ostalim članovima Tima dijelile su informativne materijale kako bi javnost osvijestile o nužnosti nulte stope tolerancije na nasilje. Članovi Tima su i predstavnici Policijske uprave varaždinske, Centara za socijalnu skrb Varaždin, Ivanec, Ludbreg i Novi Marof, Udruge za podršku žrtvama i svjedocima, Odjela za psihijatriju Opće bolnice Varaždin, Općinskog i Županijskog suda u Varaždinu, Doma zdravlja Varaždinske županije – Djelatnosti za palijativnu skrb bolesnika te Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu i sport Varaždinske županije.

Članove Tima su u njihovom radu te u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji na ovom događanju došli podržati predsjednik Županijske skupštine, Josip Križanić i pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, Ljubica Božić. Na okupljanju je istaknuto da statistički podaci pokazuju pad broja prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, ali povećanje broja kaznenih djela počinjenih na štetu obitelji, što je zabrinjavajući trend, osobito zato što nasilje poprima sve brutalnije razmjere. I ovom je prilikom stoga stavljen naglasak na važnost međusektorske suradnje u rješavanju ovoga duboko ukorijenjenog i široko rasprostranjenog problema, uz podsjećanje da ne treba zanemariti niti „tamnu brojku“ s obzirom da još uvijek velik broj žrtava obiteljsko nasilje ne želi prijaviti iz straha, ali i nepovjerenja u institucije.

Vesna Šumiga, voditeljica Probacijskog ureda Varaždin

POGLED IZVANA - Služba za podršku žrtvama i svjedocima

Žrtva u fokusu

Probacijska služba i sustav podrške žrtvama i svjedocima kao noviji sustavi u pravosuđu doživjeli su veliki rast i uzlet od osnivanja prije 10 + godina. U svojim ranim godinama, od 2010.-2012. djelovali su pod okriljem zajedničke uprave, Uprave za probaciju i podršku žrtvama i svjedocima. Redovita suradnja Službe za podršku žrtvama i svjedocima sa Sektorom za probaciju i probacijskim uredima započela je 2013. godine, kada je Služba za podršku žrtvama i svjedocima, sukladno Zakonu o izvršavanju kazne zatvora, počela provoditi poslove obavještavanja žrtava kaznenih djela o otpustu počinitelja s izvršavanja kazne zatvora. Navedeni oblik podrške i informiranja žrtve uveden je temeljem Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela.

U kratkom periodu prije stupanja izmjena ZIKZ-a na snagu 2013. godine, žrtve su o otpustu počinitelja iz zatvora obavještavali probacijski službenici, te su svoja iskustva nesebično prenijeli kolegama iz Službe za podršku žrtvama i svjedocima. Od rada na prvim predmetima ostvarena je izuzetno dobra suradnja s kolegama iz probacijskih ureda, koji su uvijek postupali profesionalno, kolegijalno, s visokom razinom odgovornosti prema poslu, ali i senzibilitetom za položaj žrtava kaznenih djela. Bili su nam značajan partner u situacijama u kojima je bilo potrebno osigurati koordiniranu podršku žrtvi, a zatvorenik je uvjetno otpušten i određena mu je posebna obveza redovitog javljanja probacijskom uredu. S povjerenjem smo im se obraćali u slučajevima kada žrtva izrazi strah zbog mogućeg kontakta s počiniteljem, naročito kada se počinitelj vraća na adresu na kojoj žrtva živi.

Tijekom 2015. godine posjetili smo nekoliko probacijskih ureda kako bi se upoznali s njihovim postupanjem te razmijenili informacije s ciljem unaprjeđenja rada i međusobne suradnje. Oblici suradnje mijenjali su se i razvijali paralelno s razvojem samih sustava, kao i izmjenama zakonskih odredbi. Intenzivnija suradnja ostvarena je vezano za izradu izvješća o odnosu žrtve ili njene obitelji prema počinjenom kaznenom djelu (u svrhu odlučivanja o izvankaznioničkim pogodnostima izlaska zatvorenika u mjesto prebivališta ili boravišta) u trogodišnjem periodu od 2015. – 2018. godine, kada su donošenjem novog Zakona o probaciji 2018. godine ti poslovi prestali biti u nadležnosti probacijskog sustava i u potpunosti prebačeni u nadležnost Službe za podršku. Posebni slučajevi bili su oni u kojima je osoba koja prihvaća zatvorenika u zajedničko kućanstvo ujedno i žrtva ili obitelj žrtve kaznenog djela, u kojima je, zbog izbjegavanja sekundarne viktimizacije žrtve, probacijski ured koji je već ostvario kontakt sa žrtvom pribavio i podatke o reakciji žrtve i obitelji žrtve. Uloga probacijskog službenika koji balansira dvojaku ulogu rada s počiniteljem, i kontakta sa žrtvom, izuzetno je zahtjevna. Tada je do izražaja dolazio dodatan angažman probacijskih službenika koji su žrtve upućivali na Službu za podršku žrtvama i svjedocima u svrhu dobivanja dodatne podrške i pomoći. Službenicima za podršku iznimno je koristilo kada bi probacijski službenici pribavili telefonski broj žrtve te ga uz njenu suglasnost prosljeđivali Službi za podršku, kako bi se olakšao kontakt i pravovremeno osiguranje podrške i pomoći žrtvi. Također, s naše strane prosljeđivali smo informacije koje bismo u svom radu dobili, a koje bi mogle koristiti probacijskim službenicima u daljnjem radu s počiniteljima kaznenih djela.

Osim suradnje na „terenu“, naši sustavi, u suradnji sa zatvorskim sustavom, zajednički su iznjedrili projekt „Unaprjeđenje kvalitete pravosuđa kroz jačanje kapaciteta zatvorskog i probacijskog sustava te sustava za podršku žrtvama i svjedocima“ financiran iz Europskog socijalnog fonda kroz Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., kroz koji je osiguran daljnji razvoj sustava.

Probacijske službenike vidimo kao važne partnere u našem daljnjem radu, kako bismo zajednički nastavili doprinositi ostvarivanju pravovremene i sveobuhvatne podrške žrtvama kaznenih djela.

Čestitamo drage kolegice i kolege na obilježavanju 10 godina profesionalnog rada probacijske službe u Hrvatskoj, i želimo vam puno uspjeha u daljnjem radu!

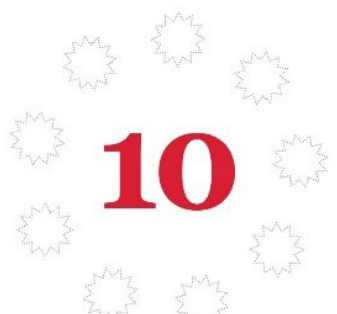
Službenici Službe za podršku žrtvama i svjedocima

PISMO DJEDU MRAZU

Dragi Djede Mraze,

ove godine smo dočekali naših 10 zajedničkih godina, što znamo da ti je jako drago da smo uspjeli. Svašta smo proživjeli u tom desetljeću, namučili se, pitali se što ćemo, brinuli kako ćemo, tražili gdje ćemo, smišljali čime ćemo, zvali s kim ćemo. Pisali smo puno, ali i računali, svugdje išli i ljude tražili, pomagali kad god smo i kome mogli, a nekad smo bome morali biti i tužibabe. Bili smo nekad tužni, ali i veseli, nekad se činilo da više ne možemo pa nas ipak na kraju ponijelo. Nije sve lako ni danas, zaboli i srce i glava nekada, ali sve u svemu, iskusniji smo i ne damo se. Iskustva su se stjecala po gradovima, brdima i morima (širok je probacijski šor), a uz rad s ljudima zbrinjavale su se i krave (za ne vjerovat). Sve smo zvali da surađuju s nama do mjere kada im je bilo lakše raditi s nama, nego nas slušati („dobro mi došiel prijatelj“).

GPS nam je postao najbolji prijatelj (kako kad, nekad nestane ceste i ostane samo „na kraj sela čadava mehana“), a puknuta je guma naš najgori neprijatelj, uz blato, agresivne pse i još neke stvari.

Sjećaš li se kako smo smišljali SPP (i kako ćemo ga uopće nazvati), naše „zble-siranosti“ kad smo počeli slagati PIS (uf,uf!), pisanja zakona (da se sve prašilo), slaganja prvih uputa (bilo je tu svega!), početaka kad smo krenuli pisati projekte (kakvih je tu sve ideja bilo!), nabavljanja prvih pečata za probacijske urede (i svega drugog „od igle do lokomotive“), veselja i ludila kad su došli prvi auti (o tome se još priča), smišljanja probacijske značke (pa nismo mi bilo tko!). A tek ono kad je bio „baby boom“ pa je raspored službenika sa rotirajućim zamjenama za porođiljne izgledao kao ekran kontrolora leta. S vremenom su nam otišli i prvi umirovljenici (hvala im na svemu), prepoznata je i najgora kletva koja se može ostvariti voditelju probacijskog ureda – da ostane bez upravnog referenta. Educirali smo se, „teamizirali“, „kravmagirali“ i supervizirali. I ove si nam godine donio puno dobrih edukacija, hvala ti. I supervizije, hvala ti puno i na tome. Bila je i 1. hrvatska međunarodna konferencija povodom desetgodišnjice, šteta što nisi mogao doći, ali razumijemo, veliki je posao pred tobom.

Danas imamo puno svega što prije deset godina nismo imali. Imamo svoje zakone, urede, svoje ljude, svoje poslove, svoje drage suradnike. No, znaš kako je rekao Petar Preradović: „Ljudskom srcu uvijek nešto treba, Zadovoljno nikad posve nije: Čim željenog cilja se dovreba, Opet iz njega sto mu želja klije“. A što ćeš, da ljudsko srce nije takvo, niti bi ti imao što raditi, niti mi. Kad se sve oko probacije zbroji i oduzme, danas bismo mogli reći – svega ima, „para za dodatak“ službenicima i dalje nema (javi gdje je zapelo da prodrmano malo). Kažu da nije sve u novcu, da ima nešto i u dionicama, zlatnim polugama, a da ima nešto i u ljudima, u dobroti, u odlučnosti, ponosu. Mi tih dionica i takvih stvari nemamo, imamo novih auta što nam dala Norveška i starih što nam dala Europa, a dali su nam i računala i edukacija i još svašta kad smo njima pisali. Kad smo već kod toga, jel je to možda ipak došlo iz tvog skladišta? Ako jest, moraš znati da ti je papirologija ubitačna, i kad se šalje, i kad se vraća, i kad opet odlazi. A tek putni nalozi! O tome su svi pričali ove godine ... puno ... i onda opet ... i opet. Nešto jako komplicirano koliko sam shvatila, ni razne diplome nisu pomagale ... Pa što ti bi?!

Lako je tebi sa sobovima, ni kilometraže, ni cestarine, ni benzina, ni ENC-a, niti te tko pita jesu tvoji osobni ili ti ih je Sjeverni pol dao da se voziš. Ako misliš dalje tako, ne šalji više aute, sobove pošalji. Pa da vidiš kad probacija krene u nebesa ... Za još deset godina ima da nam probacijski ured bude i na Mjesecu! A uz dodatak na plaću, nije ni Mars tako daleko...

Takvi su ti naši ljudi, malo im daj, sto puta više daju ... Rade i više nego se traži, daju i više nego ih se pita. I da, nije sve u „parama“ (iako ti struju odmah iskopčaju, ako ne platiš). Ima puno, puno i u ljudima, u dobroti, u

odlučnosti, u ponosu! Toga ti mi imamo i za druge, ne samo za sebe. Takvi su ti probacijski ljudi, u duši dobri („ovde vride stara pravila i tu se dobro zna il' imaš dušu il' si nula od čovika“). U svemu odlučni i ponosni! Ponosni na naš zajednički deseti Božić, na sve dobro što smo dosad napravili i na planove koje imamo (priča se da će biti svega). Nadamo se i znamo da će biti i bolje nego do sada, mi ćemo se i dalje strpljivo truditi (“Ko' gre po manje, gre po dalje”), a ti pomoz i koliko možeš.

Želimo ti puno uspjeha u poslu i sretan ti Božić i Nova godina!

Voli te tvoja hrvatska probacija

P.S. A što se ove korone tiče, riješi to frajeru više, pisali smo ti i prošle godine, ne-moj da ti pišem Baki Mraz sljedeće!

Pismo poslala Snježana Maloić

*Molimo Vas da nam pošaljete povratne informacije i ideje za sljedeće izdanje
Probacijskog biltena
e-mail adresa: probacija@mpu.hr*